

04.12.2014 г. / 19:48:37

Вяра

06.12 по еретическия, †23 ноември по православния календар - Св. Амфилохий, епископ Иконийски. Св. Григорий, епископ Акрагантийски. Св. мъченик Сисиний. Св. мъченик Теодор

Житие на светия наш отец Амфилохий, епископ Иконийски

(† ок. 395 г.)

Свети Амфилохий, епископ Иконийски. Стара българска стенопис. Кучевище, област Македония

Свети Амфилохий, епископ Иконийски, приятел на великите вселенски учители свети Василий Велики и Григорий

Богослов, бил родом от кападокийския град Кесария. Баща му също се наричал Амфилохий и бил роден брат на блажената Нона, майка на свети Григорий Богослов. Това бил мъж с голям ум и дълбоки познания, с които се съединявало красноречие и при всичко това добросърдечие и благочестие. Той помагал на всички роднини и близки и бил наставник в словото. Като се грижел за своите деца, им дал прекрасно образование и ги възпитал в дух на християнско благочестие. Като навършил пълнолетие, по-малкият му син станал оратор и адвокат. Но тъй като от детски години възлюбил Бога повече от всичко, той скоро, по убеждение на свети Григорий, за да избегне световните тревоги и суети, се отдалечил в пустинята и започнал да пребъдва в строг подвижнически монашески живот, като усърдно служел само на Единия Бог. Тук той се занимавал с молитви, с четене на Писанието и пост. В такова строго самоумъртвяване и подвизи в поста свети Амфилохий преживял доста дълго време, докато Господ не му показал друго, по-високо, светителско служение, като го поставил за светилник на свещника на Църквата.

Като починал епископът на Иконийската църква, ангел Господен се явил на Амфилохий през нощта и му казал да отиде в града и да пасе духовните овце. Но той не се решил да отиде. На следващата нощ отново му се явил ангел и му казал:

- Върви в града, Амфилохий, и паси овцете, които ти връчва Бог.

Но светият и този път не послушал ангела, като мислел, че явяването му е прелъстяване от зъл дух: "и сатаната, помислил светецът, понякога може да се превърне в светъл ангел".

Когато на третата нощ се явил, ангелът го повикал, като казал:

- Амфилохий! Стани от постелята!

Като станал бързо, свети Амфилохий казал в страх:

- Ако ти си ангел Божий, нека да застанем двамата на молитва.

Като преклонил глава, Амфилохий започнал да пее: “Свят, свят, свят е Господ Саваот! Пълни са небето и земята с твоята слава”, но явилият се пеел заедно с него. След това ангелът го хванал за дясната ръка и го повел към близката църква, чиито врати сами се разтворили пред тях. Когато влезли вътре, свети Амфилохий видял ярка светлина и множество мъже в бели одежди, които го хванали за ръка и го повели към олтара, дали му в ръцете Светото Евангелие, като казвали: “Господ е с теб!”. Един от тях, видимо най-старшият, високо провъзгласил: “Да се помолим всички”, и после казал:

- Светата благодат поставя нашия брат Амфилохий за епископ на град Икония. Нека се молим за него, за да бъде благодатта Божия над него.

След молитвата всички се простили с Амфилохий и станали невидими, а сам той стоял, като се удивлявал на чудесното видение и на странното посвещение в епископ. Като се молел на Бога, той връчил себе си на Неговата свята воля. Като разсъмнало, той излязъл от църквата и се отправил към пещерата си. И ето, по пътя го срещнали седем епископи, събрали се от околните градове в Икония за избиране и поставяне на епископ за този град. Те имали повеление от Бога да намерят монаха Амфилохий. Те го търсили навсякъде и като го срещнали, го попитали:

- Не си ли ти Амфилохий? Кажи ни истината, понеже всяка лъжа е от лукавия.

- Аз съм грешният Амфилохий - смирено им отвърнал той.

Те го повели с чест в храма, за да го ръкоположат, но той им казал:

- Ако Бог е благоволил, аз, недостойният и грешният да ви бъда посочен за избиране на епископ, то не трябва да скриям и премълчавам повече за Неговите чудесни дела, напротив - ние непременно трябва да ги обявим и да въздадем слава на Бога за всичко.

И свети Амифлохий им разказал всичко от самото начало как през нощта във видение бил посветен в епископ. Като го изслушали, епископите се изумили и благодарили на Бога за чудесното посвещение на Амифлохий, не се осмелили вторично да го посветят, поклонили му се с почителност, с любов го разцелували и го възкачили на архиерейския престол (по време на царуването на Валентиниан и Валент).

Свети Амфилохий пасъл Христовото стадо доста дълго време. Той доживял до времената на император Теодосий Велики и неговите синове. Като учител на православната вяра, той се борил против ереста на Арий, претърпял много притеснения и обиди от еретиците, бил сподвижник на светите отци, въстанали против богохулството на Евномий, а на Втория Вселенски събор се подвизавал отново против духобореца Македоний и привържениците на Арий. Заради своята ревност за благочестие и добродетелен живот той бил прославян навсякъде и се ползвал с любовта на светите отци, особено на светите Василий Велики и Григорий Богослов, които го считали за свой близък приятел и си пишели с него.

По време на царуването на Теодосий Велики свети Амфилохий се явил веднъж при императора и го помолил да унищожи във всички градове молитвените събирания на арианите. Но императорът не искал да изпълни молбата му, за да не се яви притеснител в очите на народа. Тогава светителят мълчаливо излязъл от двореца, но след няколко дни обратно се върнал и благодарение на своята мъдрост, направил нещо достойно за възпоменание. Той се поклонил на царя, седящ на

престола, като му отдал дължимата част и почитателно го приветствал, а на сина му Аркадий, неотдавна възведен в царско достойнство и седящ до баща си, не обърнал никакво внимание и не му оказал подобаващата чест. Като помислил, че Амфилохий е забравил, Теодосий му заповядал да отдаде дължимото приветствие на Аркадий.

- Достатъчно е и това, че е отдадена чест на царя - забелязал Амфилохий.

Тогава императорът - баща, силно се разгневил и като не желаел да позволи непочтителност към своя син, заповядал с позор да изгонят свети Амфилохий от двореца.

А той му казал:

- Виждаш ли, царю, как не понесе непочтителността към твоя син и се прогневи на мене? Така и Бог Отец не търпи непочтителност към Неговия Син, отвращава се и не обича хулещите Го, гневи се на тези, които влизат в общение с хулителите.

Тогава императорът разбрал защо епископът не въздал чест на сина му - понеже искал да покаже, че на Бога Син подобава равна чест с Отца. Учудил се на мъдростта на светеца и като станал от престола, поклонил му се и помолил за прощение. Теодосий веднага разпратил по цялата империя укази за отдалечаването на арианите от всички градове, дори в случай на нужда - със сила и заплахи. Така свети Амфилохий очистил Христовата Църква от еретиците.

Около това време в Ликаонската област проникнала ереста на Месалианите. Свети Амфилохий ревностно защитавал църквата си от тази зараза. Той изобличавал еретиците и лично, и със сила на своето богомъдро слово. Той присъствал на Сидския събор в Памфилия, където ереста била осъдена. В

това време свети Амфилохий дотолкова вече бил преуспял духовно, че можел с молитвите си да изпросва изцеление за болните.

Като достигнал дълбока старост, свети Амфилохий починал с мир в Господа.

Тропарь святителям Амфилохию Иконийскому и Григорию Акрагантийскому

глас 4

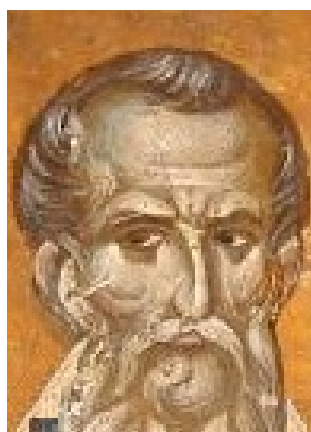
Бо́же оте́ц на́ших,/ творя́й прѣсно с на́ми по Твое́й крѣтости,/ не отста́ви ми́лость Твою́ от нас,/ но моли́твами их// в ми́ре упра́ви живѣ́т наш.

Кондак святителя Амфилохия

глас 2

Божественный гром, труба Духа,/ веры садоделателю и сечиво ересей, иерарше Амфилохие,/ Троицы угодниче великий,/ со Ангелы предстоя присно,/ моли непрестанно о всех нас.

Житие на светия наш отец Григорий, епископ Акрагантийски († VI-VII в.)

Свети
Григорий Акрагантийски.
Фрагмент от стара стенопис.
Солун, Гърция

Свети Григорий се родил на остров Сицилия в селището Претория, близо до град Акрагант от благочестиви и добродетелни родители, Харитон и Теодотия. Родителите му били много богати хора и щедро благотворели от своето имущество на всички нуждаещи се.

Възприемник на младенеца Григорий при кръщението му бил блаженият Патамион, епископ Акрагантский. На осмата си година Григорий бил даден на един изкусен учител на име Дамиан, за да изучи книгите и в продължение на две години той се обучил прекрасно да чете, пише и да пее църковни песнопения. На дванадесетата си година той бил поставен от епископ Патамион в званието на клирик и бил предаден на архидякона Донат, който трябвало да го ръководи и по цели дни и нощи прекарвал в четене на Священото Писание и Житията на светите отци. Поради това в него все повече се разгаряло желанието да тръгне по стъпките на тези, за които четял.

Когато навършил 22 години, той решил да отиде в Иерусалим, за да се поклони на Светите места и започнал горещо да моли Бога да устрои пътя му. Веднъж през нощта, когато спял в дома на архидякона, край неговата постеля някой го повикал:

- Григорий!

- Тук съм - отвърнал той и като станал, попитал архидякона: -
Защо ме повика, господарю мой?

- Аз не съм те викал, чедо - отвърнал архидяконът.

И свети Григорий се върнал, легнал и заспал. Същият глас обаче го повикал втори път и той отново се приближил до архидякона и го попитал защо го вика. И отново архидяконът му отвърнал, че никого не е викал. Но този път архидяконът

разбрал, че Сам Бог зове Григорий и се разтреперал от страх, като казал на юношата:

- Ако още веднъж те призове същият глас, ти му отговори: "Какво, Господи? Какво ще заповядаш на Твоя раб?".

Когато Григорий се отдалечил от архидякона и легнал отново на постелята си, гласът за трети път го повикал по име. Зовящият го бил Ангел Господен. Свети Григорий се отзовал, както бил научен от архидякона и Ангелът му казал:

- Твоята молитва е чута. Върви на морския бряг и там ще намериш хора, които ще те вземат със себе си до Светите места.

Рано сутринта той се отправил към морето, като не казал на никого нищо. Като дошъл на брега, намерил там кораб и попитал корабниците за къде ще отплуват. Те отвърнали, че се отправят към Картаген, и той ги помолил да го вземат със себе си. Всички се качили на кораба и след три дни благополучно пристигнали.

В Картаген той прекарал няколко дни, като често ходел в църквата на светия мъченик Юлиан. Когато веднъж се намирал в църквата и четял Свещеното Писание, влезли трима монаси, благообразни на вид и започнали да се молят. След свършване на молитвата единият от тях седнал, а останалите двама застанали около него. Като ги видял, Григорий им се поклонил. Монахът, който седял, погледнал към Григорий и казал:

- Какво правиш тук, рабе Божий Григорие, който си избрал "добрата част", която няма да ти се отнеме, по думата на Господа?

Като чул името си, той изпаднал в ужас, поклонил се на стареца до земята и казал:

- Прости ми, отче и се помоли за мене, грешния и ленивия.

Старецът отвърнал:

- О, ако аз имах твоите грехове, сине мой! Знай, че милосърдният Бог ни откри всичко за теб - добавил той, - и се възрадвай, понеже Той ни изпрати да те вземем и да те съпроводим до Светите места, както ти желаеш. Ние самите отиваме там.

Тогава свети Григорий възкликнал в умиление:

- Благословен е Бог, Който устройва всичко за наше благо!

След това четиримата се отправили на път. По пътя старецът, като решил да изпита Григорий, го попитал веднъж:

- Чедо, Григорие! Не ти ли е мъчно за родителите ти?

- Нашият Господ е казал: "Който обича баща или майка повече от Мене, не е достоен за Мене". Но все пак, отче, ще молим Бога да даде и на родителите ми, които са ме загубили, утешение, а мене, грешния, да запази от мрежите на врага.

След многодневен път те приближили Светия град и влезли в един манастир, който срещнали по пътя. Междувременно настъпил постът на света Четиридесетница и затова те не продължили нататък, а останали в манастира до Страстната седмица. Тук свети Григорий видял строгия пост на монасите и тяхното бодърстване: мнозина от тях не приемали храна и не спали през цялата седмица. Тук той видял хора, живеещи като ангели и непрестанно славословеци Бога така, както Го славословят на небесата. Видял монаси, които проливали потоци сълзи и денонощно стояли на молитва. Видял и другите им трудове, неимоверните им подвизи и изпаднал в ужас, биел се в гърдите и възклищавал:

- Горко на мене! Какво съм аз! Какво да правя аз,

безгрижният и ленивият? Как мога за един ден дори да застана тук наравно със светиите?

Но като не желаел да се потопи окончателно в бездната на отчаянието, говорел в себе си така:

- Ако, както казва Давид, "Близко е Господ до сломените по сърце, и смирените по дух ще спаси", то Той може да спаси и мен, както е спасил дошлите в единадесетия час и не са извършили нищо достойно за награда.

Като виждали опечаленото лице на Григорий, монасите го утешавали, мислейки че той тъгува за страната и родителите си.

- Не тъгувай, че си дошъл с нас толкова далеко - говорили му те. - Надяваме се, че с Божията помощ ти отново ще се върнеш в страната си и ще видиш живи родителите си.

- За Бога няма чужда страна - отговарял той. - Всички страни принадлежат Нему и Той прониква навсякъде с всевиждащото Си око. Аз не тъгувам за това, че съм дошъл тук и не за родителите си тъгувам, но напротив, радвам се, че оставих баща си и майка си и намерих Бога, Който се грижи за мен. Не тази, а друга печал лежи на сърцето ми. Умолявам ви, свети отци, помолете се за мен, грешния, на Господа.

След този отговор монасите замлъкнали.

Когато настанал празникът Възкресение Христово, пътниците се отправили към Иерусалим, поклонили се на светите места и дошли за благословение при патриарха - свети Макарий. Като ги видял, патриархът казал:

- Радвай се в Господа, авва Марк! Откъде доведе при нас този богоугоден юноша, Григорий?

- Не ние го доведохме, владико, а Този, Който иска всички да

се спасят, и твоите свети молитви - отвърнал Марк.

Григорий се изумил от това, че патриархът нарича по име и него, и стареца и се зарадвал, понеже узнал името му. Толкова време бил с него, но не знаел как наричат нито него, нито другите двама спътници, а да ги попита откъде са и как са имената им, не смеел - до такава степен бил мълчалив и нелюбопитен.

Патриархът погледнал и към другите двама монаси и казал:

- Добре, че дойдохте, отче Серапионе и Леонтие. Благодаря на Бога, Който ви дарува сили да дойдете тук и да доведете със себе си този момък, който гори духом, служи на Господа, утешава се с надежда и постоянства в молитвата, както ми откри Господ за него.

Като казал това, патриархът се отправил към храма да служи Божествена Литургия и всички пътници се приобщили с Пречистите Тайни. А на сутринта авва Марк и двамата монаси взели благословение от патриарха и отишли да посетят братята, живеещи около Сионската планина. Григорий не знаел, че те заминават, и като останал, много се разтъжил, че е изостанал от тях. Патриархът го утешил и му казал, че отците няма да тръгнат за страната си, докато не се върнат в манастира.

Тогава свети Григорий се поклонил на патриарха и се осмелил да го попита откъде са тези трима велики мъже. Патриархът му отговорил, че те са от Рим. Когато черноризците се върнали в Иерусалим, авва Марк взел Григорий за ръка, навел го към нозете на патриарха и казал:

- Свети отче! И този е от стадото Христово: той ще приеме власт в Църквата и като с весло ще я насочи с духовното учение към благо. А ти, отче, погрижи се за него да съхрани в

чистота душевното си съвършенство и да не се оскверни с греховни помисли, свойствени на младостта.

- Бог го е избрал за Себе си от утробата на майка му и Той ще го ограда със Своя страх. Той ще го запази докрая - отговорил патриархът.

Като казал това, вдигнал Григорий и забелязвайки, че плаче, патриархът му казал:

- Ако ти харесва тук, дете мое, остани с нас и нашият Господ, Иисус Христос, ще устрои всичко за твоя полза. Ако пък искаш да отидеш с тях, иди си с мир.

- Не, свети отче - отвърнал Григорий, - аз не искам да си тръгвам оттук, но само моля Бога да ме сподоби в този живот да се видя още веднъж с тези свети отци.

Така монасите си тръгнали от светия град, като измолили благословение и молитви за пътя от патриарха, а Григорий останал в Иерусалим при патриарх Макарий.

На път към Рим авва Марк, Серапион и Леонтий минали край Акрагант. Спрели тук, приветствали епископ Патамион и останали за известно време в епископския дом, тъй като междувременно настъпил празникът на апостолите Петър и Павел. След празника те се приготвили да си тръгват и помолили епископа за благословение. Тогава при епископ Патамион дошли от града си родителите на Григорий, Харитон и Теодотия, за да извършат служба за своя син на 1 юли, тъй като в този именно ден Григорий напуснал дома си. Теодотия горчиво плачела за сина си и никой не можел да я утеши. Авва Марк попитал епископа:

- Защо плачат тези хора, отче?

Като въздъхнал и се просълзил, той отговорил:

- Те имаха единствен син, когото аз възприех от светия купел. Когато той навърши осем години, родителите му го доведоха при мен, а аз поръчах да го научат на грамотност. Бог му даде такива способности, че за две години той се научи прекрасно да чете, да пише и да пее в църква. След дванадесетата му година родителите му го посветиха на Бога чрез моите грешни ръце и аз го поставих за клирик. Връчих го на моя архидякон да го настави в пътя на Господните заповеди. Момчето стана толкова сведущо в Священото Писание, че подобно на него не можеш да се намери в цяла Сицилия. И ето, ние не знаем какво се е случило с него, къде е отишъл? Той изчезна внезапно без вест. Дълго го търсихме по целия остров в градовете и селата, в планините и пещерите, в пустините, но никъде не можахме да го открием и не знаем убил ли го е някой, заровил ли го е в земята, или е грабнат и отведен в чужда страна? А сега на всички ни е жал за него до крайност. Родителите му извършват възпоменание за него в този ден, когато е изчезнал.

Междувременно, като се вгледал в лицето на Харитон, авва Марк разбрал, че това е бащата на Григорий, тъй като младежът във всичко много приличал на баща си, и казал на плачещите родители:

- Защо скърбите безмерно за сина си? Напротив, трябва да се радвате и да благодарите на Бога, Който устройва всичко за полза на Своите раби.

И като се обърнал към епископа, добавил:

- Нареди да дойде тук твоят архидякон.

Епископът веднага наредил да повикат архидякона и когато той се явил, Марк се обърнал към него с въпрос:

- Кажи ни, къде се скри повереният ти юноша и защо не

откриеш на своя господар, епископа, величието Божие, което се яви върху него?

Поразен от тези думи, архидяконът се поклони на стареца и помоли за прошка, а след това започнал своя разказ:

- Когато веднъж през нощта спях в своята келия, а момчето почиваше недалече от мен, някой неочаквано го повика: “Григорие!”. Той стана и дойде при мене. Попита ме защо го викам. Отговорих му, че не съм го викал. Когато той легна, гласът за втори път го повика и той пак дойде при мен и каза: “Ето ме, защо ме викаш?”. Тогава аз разбрах, че този зов не е човешки, а е от Бога, и го научих, ако го повика гласът за трети път, да каже: “Ето ме, Господи: какво повеляваш на Твоя раб?”. Той си отиде и легна и аз чух глас, който пак му говореше: “Григорие! Молитвата ти е чута: върви на морския бряг и ще намериш там хора, които ще те вземат със себе си”. Но аз, макар сам да чух този глас, не разбрах добре за какво говореше и веднага заспах. На сутринта се събудих, станах и не намерих Григорий и от този момент и досега той не е намерен. Да разкажа за чутия от мене глас някому, не посмях, тъй като се боях да не би да кажат, че лъжа, и като не ми повярват, да решат, че сам съм убил момчето или съм го продал в чужда земя.

Като изслушали архидякона, епископът и родителите се утешили в своята печал и възблагодарили на Бога, а блаженият авва Марк казал:

- Ето, както четем в Книгата Царства за Самуил, така е било и сега с Григорий: както момчето Самуил, спящо в скинията, Ангел Господен повикал три пъти: “Самуиле, Самуиле!”, така се е удостоил с подобен зов и блаженият отрок Григорий. Наистина ще бъде равен на пророк Самуил! Сега послушайте какво ще ви кажа за вашия син. Докато бях в Рим, отидох веднъж заедно с моите братя на молитва в храма на светите

апостоли Петър и Павел. Когато настъпи нощта, ние останахме при един монах и в тази нощ ми се явиха във видение двама светли мъже, подобни на апостолите, и казаха: “Стани по-скоро заедно със Серапион и Леонтий, качете се на кораба и плувайте за Картаген. Там ще намерите на острова един странник, на име Григорий, от Акрагантийската църква. Вземете го със себе си и го заведете в светия град Иерусалим при патриарх Макарий. Ние вече казахме на патриарха за този младеж и му наредихме да го приеме, тъй като върху него почива нашият дух, както духът на Илия върху Елисей”. Като казаха това, явилите се станаха невидими. Когато се събудих, аз тръгнах заедно със Серапион и Леонтий на пристана, на който, по Божие устройство, намерих кораб, готов за път към Картаген. Ние се качихме на него и скоро пристигнахме там. Като слязохме на брега, отидохме в църквата “Свети Юлиан” и там намерихме Григорий, който четеше книга. Взехме го със себе си и се отправихме към Иерусалим. Там го оставихме при патриарха.

Всичките слушатели на аввата били извънредно удивени от думите му и благодарили на Бога, а Харитон и Теодотия от възмущение паднали в несвяст на земята. Марк ги повдигнал и казал:

- Въздайте слава на Бога за това, че вашият син е жив и прекарва добродетелен живот.

Те престанали да скърбят и заедно с епископа и всички, които били там, възнесли благодарение на Бога, а също така благодарили и на авва Марк за грижите му за Григорий и повече не се предавали на печал.

Междувременно свети Григорий живеел в Иерусалим при светейшия патриарх Макарий и бил поставен от него за дякон. След известно време той започнал да моли патриарха да го пусне на Елеонската планина, за да види живеещите там отци.

Като получил разрешение, прекарал там цяла година, като посещавал доблестните подвижници и получавал от тях всякаква духовна полза. После той намислил да отиде във вътрешната пустиня, открил намерението си на отците и изпросил молитвите им. Те се помолили за него и го пуснали, като казали:

- Върви с мир, чедо: вярата и любовта, които имаш към Господа, ще те спасят.

Григорий се спуснал от Елеонската планина и потънал в пустинята. След три дни, по Божие усмотрение, той намерил един монах, който се молел в 6-ия час на деня. Като разбрал с духа си, че младият Григорий търси спасение, черноризецът го повикал при себе си и го попитал:

- Къде отиваш, чедо?

- Където ме поведе по тази пустиня Христос - отвърнал Григорий.

- Ела с мен - казал монахът.

След двадесет дни път те дошли до едно място, от което монахът показал на Григорий намиращата се в далечината килия с две финикови палми отпред и казал:

- В тази килия живее велик отец. Ако искаш да се спасиш, върви при него, а аз трябва да отида на друго място.

И като се поклонили един на друг, те се разделили.

Като приближил килията на великия старец, блаженият Григорий чул отначало пение на многоброен хор, когато приближил - гласовете само на трима пеещи, а когато приближил до вратата на килията, се убедил, че пеел само старецът, който привършвал деветия час. Григорий не посмял да почука на вратата и в страх стоял навън. След като свършил

правилото си, светият отец погледнал към вратата, видял юношата, познал го тозчас с духа си и го повикал в килията при себе си, назовавайки го по име, от което Григорий изпаднал в още по-голям страх. Като влязъл в келията, Григорий видял, че освен стареца вътре нямало никого и се учудил как е могъл да чуе пението на толкова много гласове, когато пеел само старецът. Разбрал, че заедно със стареца пеели светите ангели. Паднал в нозете на стареца и със сълзи го попитал:

- Помилуй ме, отче, и се помоли на Бога за мене, грешния, да спаси душата ми.

- Бог ще те помилва, чедо, и ще ти въздаде за трудовете ти - отвърнал старецът.

Четири години живял Григорий при светия старец и много се поучил от него на духовна мъдрост и на външния ред на монашеския живот. Изучил тълкуванията на боговдъхновените Писания и станал много разсъдителен и красноречив. Като видял разума и добродетелта му, старецът не искал повече да го задържа при себе си и като предвидял, че той ще бъде велик светилник на света, повелил му да остави уединението и да отиде на помощ на войнстващата Църква. При това той предсказал на Григорий, че ще бъде подложен на много притеснения от страна на завистниците си и го поучил да бъде търпелив и незлобив. След това, като се помолил за него, го отпуснал от себе си.

Като си тръгнал от стареца, свети Григорий пак се върнал в Иерусалим, където с радост бил приет от патриарха. Като поживял в Иерусалим около година, светецът се отправил към Антиохия, а оттам в Константинопол и там живял в манастира на светите мъченици Сергей и Вакх. Като видял подвизите и въздържанието на свети Григорий, който цяла седмица не вкусил храна и през това време се занимавал с четене и

писане на книги, игуменът известил за него патриарх Евтихий.

- Дойде при мене в манастира удивителен монах дякон - казал патриархът - с прекрасен облик и начин на живот, велик постник, усърден изпълнител на всякакви иночески подвизи и отличен познавач на Божествените Писания. Мисля, че в днешно време не може да се намери друг такъв в цял Константинопол.

Патриархът се зарадвал много на това известие, поканил Григорий с чест, беседвал с него и като се убедил в мъдростта му, благодарил на Бога, Който му изпратил такъв мъж във време, когато големи еретически вълнения връхлетели Църквата.

Междувременно починал Акрагантийският епископ Теодор, приемник на блажения Патамион. Сред жителите на Акрагант възникнало несъгласие и раздор. Едни желаели епископ да бъде презвитерът Савин, други - някой си Крискент, трети - Павел, тогавашен архидякон. Други пък възлагали надеждата си на Господа:

- Когато Господ избере, той и да ни бъде епископ - казвали те.

По този повод всички презвитери, градски власти и граждани се събрали и отишли в Рим при папата. Сред тях бил и бащата на свети Григорий - Харитон. Като се явили пред папата, те се разделили на три партии: едните - начело със Савин, другите - с Крискент, третите с Евпъл и Харитон. Първите искали за епископ Савин, вторите - Крискент, а Евпъл, Харитон и останалите казвали на папата:

- Когато Бог покаже на твое светейшество, него и ни постави за епископ.

Като видял несъгласието и препирните им, папата наредил

да го оставят. И като се намирал в такова затруднение, през нощта във видение му се явили двама благолепни мъже в образите на апостолите и казали:

- Защо така скърбиш за несъгласието на акрагантийците? Всички, доведени от тях, са недостойни за епископския сан. Но в Рим има един пришелец, на име Григорий, който досега живееше в манастира на свети Сава, а сега, като чу за пристигането на акрагантийците, избяга от този манастир и се крие в обителта на свети Меркурий. Повикай го и им го постави за епископ, тъй като Акрагант особено се нуждае върху неговия епископ да почива Дух Божий.

С тези думи явилите се изчезнали. Като се събудил, папата повикал при себе си презвитерите и авва Марк, който в това време случайно бил дошъл в Рим от своя манастир, разказал им за своето видение и веднага изпратил двама епископи с други клирици да намерят и с чест да доведат Григорий. Те отишли в манастира на свети Сава и там попитали къде се намира той. Монасите отвърнали, че преди два дни е отишъл в манастира на свети Меркурий. Те се отправили натам, но свети Григорий, който току-що се канел да напусне манастира, видял отдалече идващите епископи и ги познал, тъй като порано ги бил виждал на събора в Константинопол. Като разбрал с духа си, че идват за него, той се върнал и се скрил в манастирската градина. Като влезли в манастира, епископите разпитали за него и монасите отвърнали, че действително този ден имало някакъв странник в манастира, но не знаят къде е отишъл. Епископите се обърнали към игумена и настойчиво му заявили, че ако не намери странника, ще го постигне тежко наказание. Игуменът ги помолил да почака малко и сам щателно започнал да търси Григорий. Накрая го намерил в градината, скрит в тревата. Той с гняв го вдигнал и му се скарал, като казал:

- Откъде си дошъл, човече? Какви са греховете ти и какво си направил, че толкова почтени хора те търсят? Ти донесе беда на нашия манастир, върви и давай отговор за своите грехове.

Свети Григорий нищо не отговорил и мълчаливо тръгнал след игумена, който го държал за ръка. Когато бил доведен при епископите, те веднага го познали, понеже го били виждали на събора, където всички отци го похвалявали и сам императорът му оказвал чест. Станали, поклонили му се и го прегърнали с любов. Но сам той паднал в нозете им и казал:

- Простете ме свети отци, понеже съм грешен. Защо търсите мене, недостойния?

- Светейшият отец те вика - отвърнали те, като го вдигнали от земята и му дали целование.

Игуменът бил удивен и смутен от това, че епископите оказали такава почит на този, когото той считал за някакъв злодей. Епископите го взели със себе си и го повели с чест при папата.

Когато свети Григорий влязъл и се поклонил на папата до земята, той му казал:

- Ти си дошъл навреме при нас, чедо Григорий. Благословен Бог, Който те яви на нас.

И като станал, го целунал със светителско целование, а после продължил:

- Чедо Григорие! Нашият Господ Иисус Христос те призовава на епископско служение в Своята църква в Акрагант, за да се спасят чрез тебе живеещите там.

- Прости ми, владико. Аз съм недостоеен за такъв сан - отвърнал светецът.

- Не бъди непослушен - казал папата. - Бой се от Бога и си спомни, че мнозина са прогневили Всевишния с непослушанието си.

Тогава свети Григорий казал:

- Дай ми малко време за размишление, честнейши отче, за окончателен отговор на твоето светейшество.

Папата предал Григорий до време на авва Марк. Като видял аввата, той със сълзи се хвърлил в нозете му.

- Благодаря на Бога за това, че ме сподоби още веднъж да видя в този живот тебе, любимия мой отец - възкликнал той.

Авва Марк отишъл с него в отделна стая и те прекарвали цялата нощ без сън в духовна беседа. Свети Григорий възнамерявал да отиде в Испания, особено когато узнал, че баща му Харитон е пристигнал в Рим. Но Марк го удържал.

- Чедо - казал той, - не прогневявай Бога и вместо благословение не си навличай проклятие от Него.

От този момент светият изоставил намерението си.

Скоро папата призовал при себе си жителите на Акрагант и попитал съгласни ли са помежду си за избора на епископа.

- Ние, владико, не знаем какво да ти отговорим - отвърнали те. - Ние се оставихме на Бога и на светите ти молитви и когото ти посочи Бог, него и ни дай. Ние ще го приемем с любов.

Като се загледал в лицето на Харитон, папата се досетил, че това е бащата на свети Григорий по сходството на чертите.

- Да отидем в църквата и да се молим на Бога да ни посочи кого Сам счита за достоен - казал папата тогава.

И ето, когато папата с епископите и целия клир възнасяли молитви в храма на светите първовърховни апостоли Петър и Павел, над светата трапеза се явил гълъб и се спуснал над главата на свети Григорий. Всички изпаднали в благоговееен страх при това неочаквано чудо.

- Ето, Бог ни яви кого Сам е избрал като за достоен за епископския сан - казал папата и посветил Григорий за епископ на Акрагантийската църква.

Всички граждани на Акрагант се радвали за това и приели свети Григорий с любов, като избран от Самия Бог. А Харитон познал своя син и горещо благодарил на Бога за това, че го е сподобил да види сина си жив, и то в такъв сан.

След няколко дни, като получили благословение от папата, акрагантийците се върнали в града си заедно с новопоставения епископ. Когато минавали покрай Панормия, насреща им излязъл епископът на този град, заедно с клира и целия народ, и радушно ги приел. Той бил слушал много за добродетелния живот на Григорий и го молел да влезе в църквата и преподаде благословение на народа. Когато светият влязъл в храма, към него приближил един монах, жестоко поразен от проказа, и високо викал към него:

- Помилуй ме, рабе Христов, и се помоли за мене на Бога да облекчи тежката ми болест.

- В името Господне изцели се от твоя недъг - му казал светецът.

И монахът веднага се изцелил и се очистил от проказата.

Всички славели и благославяли Бога, Който вършел чудеса чрез Своя угодник.

Свети Григорий и спътниците му излезли от Панормия и

приближили Акрагант. Тук ги посрещнал игуменът на крайградския манастир “Пресвета Богородица”. Когато новият епископ влязъл в манастира, в нозете му паднал един глухоням монах. Игуменът го отстранявал от нозете му, но свети Григорий казал:

- Остави го, брате, нека ни обясни какво му е нужно.

Игуменът казал:

- Той е юродив, владико, при това е ням и глух.

Светителят въздъхнал и като вдигнал ръце към небето, помолил се, а след това вдигнал монаха от земята и му казал:

- В името на нашия Господ Иисус Христос, Който заповядва на глухия и ням бяс да излезе от Божието създание, започни да говориш и да чуваш, брате, и прослави Бога, Който ти направи това!

И веднага монахът започнал да говори и високо възгласял:

- Велики са делата Ти, Господи, които Ти сътвори заради този човек!

Светият попитал монаха колко години са минали, откакто не може да говори.

- Не помня, владико - отговорил изцеленият, - времето, когато съм говорил или чувал.

Игуменът казал тогава заради него:

- Ето, вече двадесет години, владико, откакто сме го постригали, а тогава беше на осем години и досега е глух и ням. Сега се изцели от твоите молитви.

Всички били обхванати от благоговееен страх при вида на чудото и всички благодарили на Бога, Който им дал епископ

чудотворец.

В този манастир свети Григорий останал до сутринта и на разсъмване се отправил към Акрагант. Останалите у дома си жители на града като чули, че идва новият епископ, се питали един друг:

- Кой е избран: Савин, Крискент или Евпъл?

И като узнали, че никой от тях не е удостоен с епископство, а е избран един странник, на име Григорий, били много учудени, а когато чули, че той е чудотворец и вече е изцелил един глухоням, се проникнали от благоговение. Цялото население на града излязло насреща и приело благословение, а той, благославяйки, възлагал ръце на всички. Излязла и майка му, Теодотия, заедно с другите възрастни жени, като още не знаела, че новият епископ е нейният син. Но като го погледнала, тя веднага го познала и казала:

- Наистина, това е моят син, който "мъртъв беше, и оживя, изгубен беше и се намери".

Григорий пък, като видял майка си, възкликнал:

- Здравей, господарке Теодотия, майко моя!

- Благословен Бог, Който те избра да пасеш хората Му и ме сподоби да видя тебе, милия мой син - отговорила тя с велика радост.

След това всички с пение влезли в храма. И когато свети Григорий извършвал Божествената Литургия, някои от достойните виждали благодатта на Светия Дух, слязъл над него във вид на гълъб и осеняващ го, подобно на това, което станало на посвещението му. Много болни били донесени в църквата и свети Григорий им възвърнал здравето, като

възлагал над тях ръце. Всички се чудели и казвали:

- Действително той е подобен на свети Григорий, Неокесарийския чудотворец.

И била голяма радост в града.

Като встъпил в управление на паството си, Григорий се грижел много за бедните, изцелявал болните и изгонвал бесове. Баща му Харитон почти не излизал от църквата, а в пост и молитва служел на Бога денем и нощем. По същия начин и майка му Теодотия се грижела само за спасението си, като отхвърлила всички житейски грижи и служела на болните и бедстващи от мизерията, като ги хранела и обличала със свои средства. По такъв начин Григорий и родителите му били украшение на Църквата Христова и служели за пример на добродетелен живот за всички.

Веднъж свети Григорий се отправил към града, за да посети болните и бедните. Всички жители изнасяли болните си на пътя, откъдето трябвало да мине светият лекар, който изцелявал всякакви болести с едно докосване на ръцете. Между другите бил и презвитер Савин, който имал разслабена дъщеря, която лежала на постелята и била дотолкова лишена от сила, че не можела да направи сама нито едно движение и другите я обръщали. Като чула, че епископът ще мине край дома им, майка ѝ я изнесла отвън и положила на пътя. Когато свети Григорий се приближил, тя с плач паднала в нозете му и казала:

- Помилуй ме, рабе Божий, и се смили над разслабената ми дъщеря.

Светецът я попитал чия жена е. Тогава презвитерът Савин излязъл от дома, поклонил се на епископа и казал:

- Това е твоята рабиня и моя жена, господарю мой.

- Отдавна ли боледува дъщеря ви? - продължил епископът.

- Девет години, владико, откакто се лиши от сили - отвърнали те.

Като се помолил, светецът осенил девицата с кръстното знамение и казал:

- В името на Иисуса Христа, девице, стани и застани на нозете си.

И веднага девицата се изправила съвършено здрава и въздала благодарение на своя изцелител. Народът, който вървял след светителя, се удивявал на извършваните чрез него чудеса. След няколко години обаче ненавистникът на всяко добро - дяволът, въстанал против светеца и замислил да го лиши от престола чрез същия Савин, чиято дъщеря изцелил свети Григорий, и чрез споменатия вече Крискент. Те били презвитери в Акрагант и както беше вече споменато, навремето всеки от тях се домогвал до епископството, поради което се намирали във вражда един с друг. Сега те се помирили и започнали да действат заедно против свети Григорий, и подтикнати към завист от дявола, говорили помежду си:

- Дълго ли ще се подчиняваме на този човек, магьосник, който върши чудеса с чара си и изумява простия народ? Или не знаем, че той избяга някога от нашия град, живя у един магьосник и се научи от него на вълшебство, а сега, като се е върнал тук, прелъстява хората и твърди, че е Божий човек, но наистина е подобен на бяс, понеже не яде и не пие, както и бесът!

Те бълвали всички тези хули и клевети срещу праведника от завист към високото положение и славата на Григорий. Привлекли на своя страна и някои клирици и граждани и се

заклели да не се успокоят, докато не изгонят светеца от града. За епископ вместо него искали да поставят някой си Елевсий, еретик, лишен от презвитерски сан и предаден на проклятие от Лаодикийския събор. Той се явил тайно в Акрагант и без знанието на свети Григорий се укривал при един от жителите на града, на име Теодор. Светият бил виждал по-рано Елевсий на Изток, имал с него спор за възплъщението на Сина Божий и го победил. Този Елевсий за трите месеца, прекарани в Акрагант, успял да възбуди завист у Савин, Крискент и у някои други към свети Григорий.

Като се посъветвали помежду си, враговете на светеца подкупили една млада жена, на име Евдокия, с красиво лице, но с безсрамен и развратен нрав, за да каже пред всички за епископа, че е съгрешил с нея. Отначало тя не се съгласявала, казвала, че гражданите на Акрагант гледат на Григорий като на ангел Божий, няма да ѝ повярват и се бои да не би народът да я убие с камъни. Но те я убедили, че ще остане невредима и с голям подкуп я съблазнили да се съгласи с предложението им. Тогава започнали да чакат удобен момент, за да хвърлят светеца в беда и позор. Веднъж нощем, когато той се намирал в храма и служел полунощница, Савин и Крискент взели със себе си наетата развратница и тайно я завели в епископския дом. Там те намерили вратаря, стоящ на стража пред вратите, и с помощта на злато го уговорили да мълчи, а те въвели Евдокия в стаята за почивка на епископа и като я затворили вътре, излезли. Нищо незнаещият Григорий останал в църквата до самия край на утренията. Настъпил денят и епископът излязъл. Целият народ, който присъствал на утренията, тръгнал след него, понеже акрагантийците имали такъв обичай - да съпровождат винаги своя епископ от храма до дома му. Като стигнали до вратите, свети Григорий се обърнал към съпровождащите го, давал им различни наставления и ги благославял. В тълпата били и Савин и

Крискент с останалите заговорници. Те се хвърлили към стаята за почивка на епископа, извели оттам в присъствието на епископа и целия народ жената и високо завикали:

- Хора, гледайте какво прави нашият епископ! Така ли трябва да живее? Всички ние казвахме, че той е светец, а той се оказа блудник. От днес той е недостоеен за епископския сан!

Народът се изумил и всички онемели, като не знаели какво да кажат. Изумил се и сам свети Григорий и мълчал.

Започнали да разпитват жената и тя пред всички потвърдила, че той бил с нея през изтеклата нощ. Архидяконът и другите близки на епископа я попитали в кой именно час на нощта е бил с нея. Научена предварително от враговете на Григорий, тя отвърнала: след вечерието.

- Жив Господ - възкликнали близките на епископа, - тази лъжлива жена говори неправда.

Но враговете му отговорили:

- Вие сте негови хора и не заслужавате доверие, тъй като се стараете да прикриете греховете на господаря си!

На това един млад дякон, на име Филадельф, казал с думите на псалом:

- "Да онемее лъжливи уста, които говорят зло против праведника с гордост и презрение".

Крискент притичал до Филадельф и започнал да го бие по страните. Мнозина от народа се съблазнили и повярвали на клеветата, като видели, че извели жената от стаята за почивка и чули как тя пред самия епископ говори, че била с него. Други пък, независимо от всичко, не вярвали. Противниковата страна взела надмощие и епископът бил хванат, изведен от дома си и затворен в тъмницата, в която някога страдал за

Христа свещеномъченикът Григорий, епископ Ливийски. Там враговете затворили и този свети Григорий, поставили краката му в клади и като заковали вратите, го пазели здраво. След това побързали да изпратят писмо до намиращия се в Сицилия екзарх на папата с известие за случилото се и с молба да дойде в Акрагант за съд над Григорий. Междувременно не само в Акрагант, но и по всички околни градове и села, и даже по цяла Сицилия, се разнесъл слухът, че заварили епископ Григорий с блудница.

Около тъмницата се събрало множество хора, обичащи светеца и невярващи на клеветата. Те стояли със сълзи около тъмницата.

През това време свети Григорий благодарял на Бога, че го е сподобил да пострада без вина. В полунощ, докато се молел, голяма светлина озарила тъмницата. Явил се ангел Господен, освободил Григорий от оковите, подкрепил го с думи в търпението и станал невидим, а тъмничните врати се отворили сами. Намиращите се около тъмницата му се поклонили и казали:

- Сега напълно се убедихме, че Бог е с тебе и всичко, което говореха против тебе, е клевета.

Те искали да отидат и да убият Савин и Крискент, но светецът ги спрял и им забранил да повдигат отново разпра и да проливат кръв. Убедил ги да дочакат съда над него.

Като дошъл в Акрагант, екзархът свикал цялото градско население, седнал на съдийското място, заповядал да доведат свети Григорий и го изправил пред себе си. Пред съда застанали и противниците му заедно с Евдокия, която екзархът попитал:

- Истина ли казваш, че епископът е бил с тебе?

- Да, владико, истина е, той беше с мен.

Щом произнесла това, веднага я нападнал бяс, повалил я на земята и тя се въргаляла със страшни крясъци, мъчена от злия дух. Страх обхванал всички.

- Григорий е невинен в това лошо дело, понеже ето, Божие наказание постигна излъгалата за него - казвали богомислещите.

Но противниците на светеца загубили всякакъв срам и казвали:

- Не казвахме ли, че той е магьосник и чародей? С вълшебството си той направи тази жена да беснува.

В това време жената на презвитера Савин, заедно с изцелената от свети Григорий своя дъщеря, бързо се приближила към събранието и с гняв завикала към мъжа си:

- Нещастен злодей! Ти забрави благодеянието на този свят мъж, който изцели нашата дъщеря, и клеветиш него, невинния! Върви си от дома ми, отсега нататък не искам повече да живея с тебе!

След това паднала в нозете на светеца и със сълзи го молела:

- Помилуй ни, рабе Божий и не си спомняй злото, което ти причиниха тези нечестиви завистници!

Сред народа се надигнал шум и препирни: едни викали, че Григорий е невинен, други, повярвали на клеветата, утвърждавали, че той с вълшебството си напратил беса върху жената, която била с него. Подкупеният от Савин и Крискент екзарх взел тяхната страна, но като видял смута, вдигнал се сред народа, се уплашил, станал от мястото си и излязъл от съда, като обявил, че делото трябва да се разгледа по-обстойно. Тогава свети Григорий доброволно се върнал в

тъмницата и чакал там дотогава, докато не се завършило започнатото срещу него дело.

Като видял, че не може да направи нищо против светия епископ, без да предизвика смут у народа, екзархът решил да го изпрати в Рим при самия папа, като заповядал да приготвят за това специален кораб. Написал и специално послание до папата, в което описвал обвинението срещу Григорий. Подобно послание до папата написали и клеветниците от свое име. Настъпила нощта и екзархът, Савин и Крискент, като извели свети Григорий, тайно го повели към кораба. След него вървели родителите и домашните му, като плачели и ридаели. Той пък ги утешавал и ободрявал, като ги обнадеждавал, че скоро ще го видят здрав и на епископския престол.

Като го качили на кораба, враговете го връчили на стопанина на кораба, на име Прокопий, комуто предали и посланията си до папата. Архидяконът Евпъл и другите дякони заобиколили екзарха и го молели да им позволи да отидат заедно със своя учител и отец, но той не искал и да ги чуе. Той разрешил да замине само на един от тях, дякона Платоник. Накрая корабът отплувал и близките на свети Григорий, заедно с родителите му, дълго плакали на брега, а после опечалени си тръгнали вкъщи.

На сутринта множество народ се събрал пред тъмницата заедно с презвитерите. Като не намерили своя епископ в тъмницата, те изпаднали в смут и започнали да плачат и да се оплакват от несправедливия съд над него. След това отишли при екзарха и като го наобиколили, питали го:

- Къде сте скрили нашия отец и добър пастир? Нима сте го убили?

- Не, братя - отговарял екзархът, - нищо лошо не сме му направили, но само го изпратихме с мир при папата, както той

сам ни помоли.

Събралите се повикали архидякона Евпъл и другите дякони и ги попитали:

- Вие трябва да знаете къде е нашият свят епископ, вие бяхте вчера при него в тъмницата. Кажете ни истината: къде е той сега?

Евпъл и другите отговорха, че през нощта екзархът изпратил свети Григорий при папата. Като видял, че у народа се надигнало възмущение, екзархът се изплашил и избягал от Акрагант. Възмутеният народ подпалил домовете на коварните презвитери Савин и Крискент и ги търсел, за да ги убие, но те се скрили в църквата. Народът се хвърлил към тях, но Харитон застанал на църковните врати и започнал да моли разгневените хора да не проливат кръв заради неговия син, като им казвал, че ако обвинението, повдигнато срещу техния епископ и негов син, се окаже несправедливо, те сами ще бъдат осъдени.

Народът послушал Харитон и се разотишъл. Поддръжниците на свети Григорий изпратили до управителя на Сицилия, който тогава живеел в Сиракуза, и до епископа на този град послание, като ги известили за всичко, станало с техния епископ. Управителят и епископът на Сиракуза били много учудени и силно съчувствали на Григорий, като познавали добре живота му. С посланието до тях били изпратени най-знатните граждани на Акрагант, а делата на църквата до завръщането на свети Григорий от папата с оправдание били възложени на архидякона Евпъл.

След известно време противниците му отново се сплотили и търсели случай да убият Евпъл. Като видял злобата им, той избягал и се укривал до възвръщането на Григорий, а Савин и Крискант издигнали на престола споменатия еретик Елевсий.

Убедени от Харитон, градските власти и презвитерите не изразявали своето неудоволствие с нищо и съвършено замлъкнали, като разбрали от Харитон, че рано или късно свети Григорий ще се върне на престола. По такъв начин в това време Църквата Божия пасли не пастири, а диви зверове. Еретикът Елевсий изнесъл лежащите в олтара мощи на светците и искал да ги изгори, но огънят дори не се докоснал до тях. Заповядал тайно от всички да ги хвърлят през нощта в морето.

Когато свети Григорий пристигнал в Рим, съпровождащият го Прокопий връчил на папата посланията от екзарха и клеветниците. Папата прочел посланията и силно се разгневил, като дори не допуснал при себе си Григорий и не го и попитал признава ли се за виновен. Заповядал да оковат ръцете и краката му и да го затворят в тъмница, а също да затворят в отделна тъмница и дякона Платоник. Когато през нощта свети Григорий се молел, озарила го светлина и двама мъже в образите на светите апостоли се явили при него, като казали:

- Радвай се, рабе Христов и възлюбени от нас Григорие! Господ ни изпрати при теб, за да те освободим от оковите и ние се радваме, като виждаме колко мъжествено и търпеливо понасяш скръбта. Бог благоволи чрез тебе да извърши много чудеса в тоя град.

Като казали това, те се докоснали до оковите които веднага паднали. Съвършено свободен, той се изправил на нозете си и се поклонил доземи на явилите се, които го разцелували и станали невидими. По същия начин те се явили и на дякона Платоник, извели го от тъмницата и го довели при Григорий. Двамата освободени заедно започнали да славословят Бога и да Му благодарят.

Пазачът на тъмницата имал 26-годишен единствен син, от

шест години мъчен от зъл дух, който го гонел по пътищата и пустините. Много пъти бащата го връзвал с железни вериги и го затварял в специална стая, но той ги разкъсвал, изкъртвал вратата и отново избягвал. Случило се така, че когато свети Григорий и Платоник стояли в тъмницата вече свободни, бащата на бесноватия го хванал здраво и приковал към стълба ръцете, нозете и шията му. Но бесноватият разкъсал железните окови и в полунощ намерил тъмничните врати отворени, влязъл вътре и паднал пред нозете на свети Григорий. Той издигнал нагоре ръце, помолил се на Бога, а после казал на беса:

- Господ наш Иисус Христос ти заповядва, дух нечисти, излез от Неговото създание.

Бесът веднага излязъл. Междувременно пазачът дълго търсел сина си. Забелязал, че тъмницата е отворена и изпаднал в смъртен ужас, като помислил, че затворникът е избягал. Като влязъл вътре обаче, той видял свети Григорий и Платоник, които пеели свещени песнопения и възпявали Бога, а заедно с тях бил и неговият син - съвършено здрав. Пазачът паднал в нозете на светеца и извикал:

- Наистина, ти си Божий човек! Прости ми, че вдигнах ръка срещу теб.

От тази минута пазачът благоговейно служел на светеца денем и нощем, и го почитал като ангел Божий.

По това време имало и една жена, която имала дъщеря със сгърчено тяло. Като чула за изцелението на сина на пазача, тя дошла в тъмницата заедно с дъщеря си, паднала на земята пред свети Григорий и го умолявала да изцели и нейната дъщеря. Той казал, че това не е негово дело, а на Бога. Той може да направи всичко с една Своя дума. Но тя неотстъпно продължавала да го моли, докато накрая той се помолил,

възложил ръце на главата на сгърчената девица и тя веднага се изправила. Майката и дъщерята благодарили на Бога, поклонили се на светеца и с радост се върнали у дома си.

- Кой изцели дъщеря ти? - питали майката съседите.

- Един нетукашен епископ, който е осъден - отговорила тя. - Лежи в тъмницата за някаква вина. Първо изцели сина на пазача, а сега и моята дъщеря.

Слухът за чудесното изцеление на бесноватия и на сгърчената девойка се разпространил по целия Рим и започнали да носят в тъмницата при него множество недъгави, които той също изцелил.

Минала една година, откакто свети Григорий пристигнал в Рим, и папата накрая си спомнил за лежащия в тъмницата епископ. Изпратил да повикат авва Марк, за когото много пъти вече се спомена по-горе. Когато авва Марк дошъл от своя манастир, папата го попитал:

- Знаеш ли, брате, че Акрагантийският епископ Григорий е докаран тук свързан и е затворен в тъмница за това, че е извършил грях срещу 7-ата заповед.

- О, ако аз имах неговата участ в деня на Страшния съд! - с въздишка отвърнал авва Марк.

Папата променил изражението на лицето си и му казал:

- Погледни какво пише моят екзарх в Сицилия.

Марк прочел посланието на екзарха, засмял се и след това високо казал:

- Жив е Господ, това е клевета срещу невинния и чист мъж, който и сам ти, владико, знаеш, че е подобен с живота си и чудесата си на древните велики отци.

- Знам, че Божията благодат е била върху него до падението му - възразил папата. - Но когато е съгрешил, благодатта му е била отнета.

- Бог знае правдата Си - отвърнал Марк.

- И така, какво да правим с него? - попитал папата. - Какво ще ме посъветваш?

Авва Марк отвърнал:

- Изслушай ме, владико, изпълни съвета ми: свикай събор, призови епископите - не само западните, но изпрати известие и на Изток. Няма да съдим Григорий без знанието на благочестивия император и Константинополския патриарх. Нека и те изпратят от себе си избрани мъже. Изпрати пратеници и в Сицилия да призоват тук обвинителите и тази жена и тогава, каквото Бог покаже, това и ще направим.

Папата намерил, че съветът на аввата е добър и незабавно написал послания до император Юстиниан и светейшия Константинополски патриарх, като ги известявал за всичко и ги молел да изпратят избрани мъже на събора. Написал и до екзарха си в Сицилия, а също така и до властите и акрагантските граждани, като им заповядвал незабавно да му изпратят всички до един обвинители и жената, която, както казвали, паднала в грях с Григорий.

Императорът и патриархът получили посланията на папата и се учудвали на клеветата, повдигната срещу Григорий, но не повярвали, а съжалявали, че невинният Григорий толкова време вече лежи затворен в тъмница. Затова побързали да изпратят именити мъже между себе си: царят - един сановник на име Маркиан, а патриархът - трима епископи: Анкирския, Кизическия и Коринтския, а също и хартофилакса Константин.

Всички изпратени - както от Константинопол, така и от

Сицилия, се събрали в Рим на втората година от пребиваването на свети Григорий в тъмницата. Но на разстояние около осемнадесет стадия от Рим, Маркиан опасно заболял и всички се отчаяли за неговото оздравяване, а епископите, които пътували с него, били много огорчени. Той едвам стигнал до Рим. Всички придружаващи го най-внимателно се грижели за него, но нито един лекар не могъл да помогне. Веднъж покрай дома, в който отседнал Маркиан, случайно минала жената, чиято дъщеря била изцелена от свети Григорий. Като чула плача на робите му, тя ги попитала за какво плачат.

- За това, че господарят ни умира - отговорили те.

- Ако искате господарят ви да бъде жив и здрав - казала тя, - носете го след мен и ще ви покажа лекаря, който ще го изцели с една дума. Този лекар изцели мнозина в нашия град и няма болен, който да си е отишъл от него без изцеление.

Робите повярвали, взели господаря си заедно с постелята и го понесли след жената. Маркиан не съзнавал какво правят с него, тъй като бил в голям огън и лежал в несвяст. Като ги довела до тъмницата, където бил свети Григорий, жената казала:

- Тук е този лекар, който изцелява с една дума всички недъзи.

Робите внесли господаря си в тъмницата, положили го в нозете на Григорий и със сълзи го молели да изцели болния. Светецът два пъти повикал Маркиан, но той не отговорил нищо. Като се просълзил, светецът възложил ръка върху болния и той веднага заспал, а преди това не бил спал много денонощия. В полунощ слугите дошли до него, докоснали го и не усетили да има вече огън. Благодарили на Бога, а когато се съмнало и светецът започнал да пее утренията, Маркиан се събудил и станал съвсем здрав, като не можел да разбере къде

се намира. Видял Григорий, познал го и разбрал, че по неговите молитви се изцелил от болестта. Паднал в нозете му и му благодарил.

Двамата епископи, спътниците на Маркиан, дошли да го навестят и не го намерили у дома. Като узнали, че е отнесен в тъмницата при свети Григорий, те отишли там и като видели Маркиан здрав, сияещ и беседващ с Григорий, се изумили и казали на епископа:

- Благословен си ти, отче Григорие, понеже си се удостоил с Божията благодат и дара на изцеление на човешките недъзи.

Те с любов го разцелували и спорели от колко време е в тъмница. Той отговорил, че е от две години и четири месеца. Епископите били много недоволни, че папата държи толкова време невинен мъж в затвора, без да провежда щателно разследване. Те искали да го изведат от тъмницата, но той им забранил, като им казал, че е невъзможно без папски съд и заповед да напусне мястото на затвора си. Тогава епископите отишли и доложили всичко на папата, който бил много удивен и смутен от думите им.

След това папата заповядал да свикат събор в храма "Свети Иполит", който се намирал близо до тъмницата. На събора се явили 154 епископи, заедно с папата, и голямо множество монаси от Рим и граждани. Те били толкова много, че не могли да се съберат в църквата. Доведени били на събора и обвинителите начело със Савин и Крискент - 110 души. Да доведат свети Григорий били изпратени трима епископи, петима презвитери и авва Марк, които го довели с чест. Източните епископи и хартофилакът заплакали като го видели, стоящ пред съда с такова смирение, като че бил вече осъден.

Папата започнал да разпитва обвинителите:

- Какво обвинение повдигате против вашия епископ?

- Ние го заварихме, владико - без всякакъв срам отговаряли те, - да извършва грях с жена.

- Вие го видяхте със собствените си очи или за това ви каза жената? - продължавал разпита папата.

- Ние влязохме по обичая си да се поклоним на владиката - говорели те - и намерихме жената, спяща на постелята му. Изведохме я, а тя, в присъствието на екзарха и народа призна, че грехът наистина е бил извършен.

Дошлите от Изток епископи изискали да бъде доведена жената, която да изобличи Григорий пред целия събор. Но обвинителите възразили:

- Как може да го изобличи, когато е бесновата? От момента, в който е съгрешила с епископа, я мъчи бяс.

Бесноватата обаче довели на събора. Двама човека я държали, а тя, като била загубила от недъга разума си, не знаела къде се намира.

- В съда не разпитват бесновати и безумни - казал папата, като се обърнал към клеветниците, - но вие, нещастници, трябва да кажете истината.

- Ние вече я казахме - отговаряли те, - разпитайте сега обвиняемия какво ще каже той за себе си.

Тогава свети Григорий въздъхнал от дъното на душата си и казал:

- “Дигнаха се против мене несправедни свидетели: каквото не зная, за това ме разпитват; връщат ми зло за добро, причиняват сиротинство на душата ми”.

Щом изрекъл тези думи на псалома, жената паднала, мъчена

от беса, и се въргаляла в нозете на светеца, като изпускала пяна и се вцепенявала. Всички присъстващи изпаднали в ужас. Но светецът се помолил и казал:

- В името на нашия Господ Иисус Христос и заради светите отци, събрани тук, излез, нечист дух, от Божията твар и нека жената, като дойде в разум, да каже истината за мене!

Веднага духът стресъл жената и излязъл от нея. Тя лежала като мъртва, но светецът я хванал за ръката и я повдигнал. Попитали я отначало как се казва, а след това хартофилакът се обърнал към нея с въпроса:

- Познаваш ли своя епископ?

- Познавам го много добре - отвърнала тя, - тъй като много пъти съм го виждала да обикаля града, да посещава бедните, болните и сираците и да им раздава милостиня. И самата аз, окаяната, съм се удостоявала неведнъж да получа от него милост.

- Извършил ли е някога вашият епископ грях с тебе? - продължавали да я разпитват.

Като въздъхнала от дълбочината на сърцето си и се просълзила, тя извисила глас и извикала:

- Жив е Господ на силите - той никога не ме е познавал и само тези лукави човеци, стоящи пред вас, Савин и Крискент, като ми обещаха много пари, заставиха ме да наклеветя праведния мъж. Бог ще им въздаде и за моя грях, за това, че ме вкараха в такова злочастие. От момента, в който тези коварни изкусители ме обиколиха, а аз склоних на речите им, се намирам в голяма напасть: бяс влезе в мене и ме мъчи и до днес.

Като казала това, тя паднала в нозете на светеца и със сълзи

му говорела:

- Помилуй ме, рабе Божий и ми прости на мене, окаянната, която тежко съгреших пред теб! Кълна се в Господа, моя Бог, няма да стана от нозете ти, докато не обещаеш, че ще ми простиш!

Той отвърнал:

- Не е наше дело да прощаваме греховете, а на Единия премилосърден Бог, а ние трябва само да го молим за прощение на прегрешенията, и аз ще моля Него, Всеблагия, да ти прости греховете.

Епископът вдигнал жената от земята. Изумление и страх нападнал всички, които били на събора, и те благославяли Бога, като казвали:

- Благословен е Господ Бог, Който яви Своя раб и изобличи лъжливата клевета!

Папата и всички епископи били силно ядосани на клеветниците и започнали да ги укоряват и срамят, а после заповядали да ги разделят на две части: клириците със Савин и Крискент, и миряните (първите били около тридесет човека, а последните - осемдесет). Евдокия, която излъгала срещу невинния, съдът освободил от наказание, като наказана вече по-рано от Бога, тъй като, по Божие допущение, бесът я мъчел вече две години и половина. Виновниците за злодеянието осъдили на изгнание: Савин в Тракия, а Крискент - в Испания. Останалите клирици били изпратени с безчестие в Равена и трябвало да живеят там в затвор и лишения. Миряните, противници на Григорий, съдът предал на Маркиан, а той изпратил всички в затвор, като възнамерявал да ги подложи по-късно на тежки наказания. Но когато войниците ги повлекли към затвора, те всички заридали и високо викнали

към преподобния:

- Помилуй ни, рабе Христов, не ни предавай на жестоки мъки!

Като човек крайно незлопааметен, свети Григорий паднал на колене пред папата и целия събор и със сълзи молел да помилват враговете му и да не ги наказват заради него. И не престанал да плаче и да моли, докато всички се просълзили и казали:

- Ако ти им прощаваш и молиш за тях, то ние сме обезоръжени.

И заповядали на стражата да ги остави на мира. Но когато всички клеветници стояли пред събора, внезапно излязла буря, земята се потресла, въздухът помръкнал и тъмнина покрила всички. Събраните на събора в ужас мислели, че земята се разтваря и ще ги погълне и като издигали ръце, викали: "Господи, помилуй!". Бурята престанала, станало светло и веднага се открило Божието наказание върху клеветниците: на всички лица им станали черни, като сажди, а освен това на Савин и Крискент устните се дръпнали надолу така, че вече не могли да ги съберат и да говорят: така ги постигнал Божият гняв. При вида на това чудо целият събор възгласил:

- "Сега познах, че Господ спасява Своя помазаник, отговаря му от светите Си небеса с помощта на Своята спасяваща десница".

След това папата казал на клеветниците:

- Слушайте, жалки хора! Ето, вие станяхте подобни на вашия отец, дявола, помрачен от древност, за това, че оклеветихте праведния и свят мъж. Затова ви заповядвам: от днешния ден бъдете роби на Акрагантийския епископ и неговите

приемници вие и вашите деца и цялото ви потомство довека. Никой от вашето потомство да не бъде иерей, даже въобще клирик. И всеки епископ, който се осмели да постави някого от вашето племе за иерей, дякон, или въобще за клирик, знаейки за вашата сегашна беззаконна постъпка - да бъде под клетва.

С тази присъда на папата се съгласил целият събор. А жената, оклеветила светеца, паднала на земята и с плач викала към епископите:

- Смилете се над мене, свети отци - дайте ме в женски манастир: аз вече не мога да се върна в своя град.

Съгласно с молбата, тя била дадена в манастира "Света мъченица Цецилия" и приела ангелския образ, в който преживяла в постоянни подвизи 22 години и починала, разкаяна за всичките си грехове.

Оправдаването на свети Григорий възбудило всеобща радост. Междувременно настъпил деветият час и папата наредил на светеца да извърши Божествена Света Литургия. По време на извършването мнозина от епископите - най-достойните - видели благодатта на Светия Дух, осеняваща светия. След свършване на Светата Литургия на всички била предложена обилна трапеза на разноски на папата и всички яли и пили за слава Божия.

По същото време в Рим станало следното чудо: Десет огромни избрани дървета, предназначени за украса на храма "Свети апостоли Петър и Павел" и плуващи по Тибър, се спрели в реката, като че опрени в нещо или задържани от железни котви, и като заели напречно цялата река, пречели на корабите да плуват нагоре. Много пъти жителите на града се опитвали с общи усилия да извадят дърветата, но не могли, тъй като някаква невидима сила им пречела. Накрая сам

папата помолил свети Григорий с молитвата си да премести тези дървета. Светецът го послушал и тръгнал към реката, съпроводен от множество народ. По пътя към реката той видял разпалена пещ и като свърнал от пътя, взел горещи въглени в полите на мантията си и ги понесъл. Когато стигнал споменатите дървета, хвърлил върху въглените тамян и покадил с молитва, като с кадилница с полите на димящата си мантия, която, подобно на Моисеевата Къпина, горяла, но не изгаряла. След това наредил на народа да извади дърветата на брега, при което те станали необикновено леки и като че се движели сами, така че без всяко усилие ги измъкнали на брега. Върху тях намерили следния надпис: “Пет дървета за свети апостол Петър и пет - за свети апостол Павел”.

След това папата отново събрал епископите. Еретикът Елевсий бил осъден и изпратен на заточение в Испания, а свети Григорий с почести бил отпуснат да се върне в Акрагант, но отначало се отправил към Константинопол, където бил приет по подобаващ начин от императора и патриарха и чак тогава се върнал в Сицилия. Жителите на Акрагант му устроили тържествено посрещане, но светецът отказал да влезе в осквернената от еретиците църква и в епископския дом, а построил нов, прекрасен храм на името на светите апостоли Петър и Павел, а за себе си устроил нов епископски дом, в който живял дълго, като доблестно пасял стадото Христово.

Много поучителни слова написал свети Григорий и извършил много чудеса. В дълбока старост оставил земния живот и получил вечния, небесния, заедно с Господа Иисуса Христа, Комуто е славата веќе. Амин.

Тропарь святителям Амфилохию Иконийскому и Григорию Акрагантийскому

глас 4

Бо́же оте́ц на́ших,/ твоя́й прѣсно с на́ми по Твое́й крѣтости,/ не отста́ви ми́лость Твою́ от нас,/ но моли́твами их// в ми́ре упра́ви живо́т наш.

Кондак святителя Григория

глас 4

Светолучными сиянии Церковь Святаго Духа световодит/
светлое совершающия твое успение,/ преподобне отче
всеблаженне Григорие.

Ин кондак святителя Григория

глас 8

Яко добродетелей учителя и святителем украшение/
Церковь, поющи тя, славит, Григорие,/ молитвами твоими
подаждь чтущим тя любовь/ добродетелем исправление и
соблазн избавление,/ яко непобедим.

В памет на светия мъченик Сисиний († III в.)

Светия мъченик Сисиний произхождал от град Кизик. Той претърпял мъчения по време на царуването на Диоклетиан от управителя на града Александър. Заради изповядването на Христа той бил превързан към диви коне, бит без милост, при което в ноздрите му наливали силен оцет. Претърпял и многобройни други мъчения и извършил големи чудеса сред хората, които присъствали там. След това му отсекли главата с меч.

В памет на светия мъченик Теодор († около 364 г.)

Свети Теодор живял в град Антиохия. По заповед на император Юлиан Отстъпник той бил затворен под стража от местния началник на областта по следния повод.

По време на пренасянето на мощите на свети мъченик Вавила и другите мъченици, лежащи в Дафне, като носели светите мощи, християните, между които бил и свети Теодор, пеели стиховете на Давидовия псалом:

- “Нека се посрамят всички, които служат на истукани, които се хвалят с идоли. Поклонете се пред Него, всички богове”!

Заради това свети Теодор бил хванат. Окачили го на дърво, били го с волски жили по плещите и като му надянали железни вериги, го затворили в тъмница. На сутринта Юлиан узнал от епарха, че мъченията, които свети Теодор понася за Христа, причиняват укор и хули срещу езичниците, а за гонените (християните) - са причина за слава и радост. Тогава богоненавистникът заповядал да пуснат свети Теодор от тъмницата. Когато разпитвали свети Теодор за жестоките мъчения, които претърпял, той казвал, че отначало усещал малка болка. След това му се явил някой и като изтривал от лицето му потта с бяла като сняг благовонна кърпа, му заповядал да бъде мъжествен. Така се случвало, че когато палачите прекъсвали мъченията, светият не се радвал, а започвал да усеща болка и желал пак да бъде мъчен.

И действително мъчителите видели ангел, който отивал при свети Теодор и го укрепявал.

Безбожният цар Юлиан бил наказан със смърт за своите жестокости по време на войната с персите. Свети Теодор пък, радвайки се, починал в Господа.

ЧЕТИ-МИНУТИ

"Не трябва да се отчайваме за спасението си!"

БЕСЕДА ЗА ПОКАЯНИЕТО ОТ СВЕТИ АМФИЛОХИЙ ИКОНИЙСКИ:

Защо вие, синове на истината, които пребивавате в Светата Съборна Църква, не преставате да скърбите? Ако за това има някаква причина, то кажете, открийте ми я като възлюбени чедра на изпълнен с любов баща, за да получите утеха.

Защото не подобава тези, които от самото си рождение са се облекли чрез светото Кръщение в Христа, нашия истинен Бог, да се измъчват и терзаят от скръб. Да не бъде това! Преблаженият Павел ни заповядва непрестанно да се радваме като казва: „Радвайте се винаги в Господа и пак ще кажа: радвайте се. Вашата кротост да бъде известна на всички човеци”. (Филип. 4:4-5).

И тъй, коя е причината за вашето униние? Изяснете ми, макар че още преди да сторите това, аз ясно я разбрах — Бог я откри на моето неразумие. Зная, зная, че завистливият дявол надига буря от смущение в сърцата ви с нечисти и скверни помисли и помрачава вашия душевен разум. На едни внушава нечестиви хули и всякакви ужасни и нелепи мисли. У други влага ереси и мрачни чувства — така той, злобният, изопачава пред тях тайнствата на вярата. Едни скланя към тщеславие, а други надига срещу светите икони, които хули като безполезни и ненужни. Някои подстрекава към любодеяние, сладострастие и други гнусни пороци. По време на молитва, най-вече в църква, наранява сърцата на малодушните хора, които нямат сили да му противоборстват. Други пък довежда до неверие в безсмъртната и животворяща Евхаристия и ги разкъсва от съмнения, внушавайки им, че това са обикновен

хляб, обикновено вино и нищо повече.

Тъмният демон навява така усърдно всички тези престъпни мисли с цел по някакъв начин да хвърли човешките сърца в нетърпима печал и скръб, от скръбта да ги доведе до охладняване и нерадение, а от нерадението — до отчаяние. Но умолявам ви, свято паство на великия Пастир Иисус Христос, не спирайте дълго вниманието си върху внушенията, всявани от демона, и не ги превръщайте в предмет на вашите размишления. Понеже, ако не осъществите на дело онова, което дяволът внушава в мислите ви, ако не приведете в действие навяваното от него във вашите души, то семето на врага веднага ще бъде стъпкано.

Защото човек, който слуша Писанието и се поучава от него, но не изпълнява наученото, потъпква Божественото семе. Така и онзи, който макар (по немощ) и да допуска в себе си съблазните на дявола, но нищо от внушаваното не изпълнява, такъв стъпква семето на дявола. Понеже свят е не този, който слуша Писанието, но не изпълнява заповяданото, а онзи, който слуша и изпълнява. Също така още не е грешник този, който чува внушенията на дявола, но не ги изпълнява, а онзи, който ги приема и изпълнява. Защото каква полза ще имаш, ако всяка година сееш, а нищо не пожънваш? Само ще се трудиш и нищо повече. А дяволът сее нечисти мисли, внушава страшни хули, за да те блъсне в бездната и да те предаде в ръцете на твоите врагове. Защото врагове на тъмните демони сме ние. Повече от всичко те ненавиждат християнския род, понеже единствено той отхвърля тяхната измама.

Затова, когато дяволът ти навява греховни помисли, внимавай да не се съблазниш. Защото той сее, за да пожъне. Но дори да се случи да приемеш неговото семе, т. е. злите помисли в себе си, то умъртви ги с упражняване в Божието

слово, с духовно бодърстване, със страх от смъртта, с трепетно помнене на Съда. Тогава дяволът ще пожъне слама и прах. Като се противиш по този начин на нечистите помисли, то без съмнение ще победиш. Знай, че този лют звяр, като види, че човек, макар и да допуска у себе си лошите помисли, нищо лошо от тях не изпълнява, се задоволява и с това — да го хвърли в скука и униние. Тогава той си казва: „Макар този да не изпълнява онова, което му заповядвам, но на мен ми е достатъчно, че терзая сърцето му“.

И тъй, възлюбени чедра, отци, майки и братя! Пазете се занапред от тези вражески мрежи. Да не изпадаме в униние, когато често сме уязвявани от лошите помисли поради нашето помрачение и съблазните на демоните. Но нека по-скоро се радваме и веселим, като (противно на внушаваните съблазни) вършим духовни дела с надеждата, че днес или утре ще се преселим в Небесното царство.

Когато дяволът непрестанно те примамва с някой греховен помисъл, ти не скърби за това и нека сърцето ти не отслабва. Не разследвай подробно с ума си неговите хитрости. Но по-добре с негодувание го нападни и му кажи: „Всичкото зло, към което ти ме подстрекаваш, о, дяволе, Господ Бог ще разбие в главата ти, понеже то от теб произлиза и на теб ще бъде вменено за грях в Съдния ден. Защото Бог вижда откъде се ражда коварството.“ Кажи така, без да изследваш повече с ума си лошите помисли. Но когато се случи да изпълниш внушенията на дявола, тогава скърби, съкрушавай се, плачи, понеже с това ти се устремяваш към вечния огън.

Ако пък дяволът не престава да те съблазнява с помисли, но ти ги отхвърляш и не ги изпълняваш на дело, тогава защо да униваш? Защо да скърбиш? Не бой се! Никой от благоугодилите на Бога не е избегнал мисловната бран. На нея са били подложени и светите мъченици, на които дяволът

също е нашепвал подобни (изкусителни) помисли, но те оставали непобедими. Мъчителите им казвали: „Отречете се от Христа!" А те отвърждали: „Не, Господи Боже наш! Да не бъде това, ние да се отречем от Твоята благодат!" Нима поради това, че с ушите си са слушали заповедта да се отрекат от Разпнатия, те са претърпели някаква вреда или са се отклонили от истинския път? Нима това им е било вменено за грях? Не, не може да мислим така. Ако те, след като са чули тези нечестиви слова, ги бяха изпълнили, то тогава справедливо биха заслужили осъждане. Но понеже не са се подчинили и не са се отрекли от Христа, затова те не само не са били осъдени, но нещо повече — получили са прекрасни венци от Христа, нашия Бог.

И тъй, възлюбени! Когато сатаната започне да те смущава и да ти казва: „Иди и се предай на сладострастие!", тогава отвърни се от него и кажи: „О, Господи Боже, не допускай да стане това!" Ако той ти внушава: „Иди и наругай еди-кого си!", помоли се пак: „Не допускай това, Господи Боже!" Ако пък те подучва и ти говори: „Погуби този или онзи!", отново кажи: „О, Господи Боже, не допускай да стане това!" Когато пък разпалва душата ти с огъня на завистта, веднага отскочи от него. Ако ли пък те тласка към гняв, не го слушай. Когато те подстрекава към бунт, не му отговаряй и с това ти вече си победил противника! Смутих се, (е писано), и не казах нищо (Пс. 76:5 — по слав. прев.). Ако пък те улавя с униние заради твоето падение, стой мъжествено. Ако те призовава към тщеславие, то ти, като грешен и нещастен, му се надсмей и смири душата си. Защото дяволът често пъти вдъхва тщеславие дори у онези, които нищо добро не са сторили.

Ако дяволът те примамва към гордост, спомни си кой е той и откъде е паднал, а също и това, какво представлява човекът. Лежейки в гроба, той издава смрад, по-неприятна от всяко животно. Гордостта се състои в това, да се гнушиш от

бедните и от твоите роби и от тези, които ти служат, понеже са облечени в дрипи. Ако неистовият враг те подтиква към любострастие, удържи ръката си. Защото мнозина, които лукавият не е могъл да хвърли в явен блуд, ги е поразил още по-силно чрез тайно любодееие.

Дяволът е безсрамен и по всякакъв начин изкушава човека. И когато види, че някой е обхванат от страст, напада го и с оръжието на тази страст го умъртвява. Затова, когато той забелязва в теб сребролюбие, то, ако имаш злато или сребро, побързай да дадеш излишното на бедните. И като правиш това, не се тревожи ни най-малко за живота си. Защото за теб ще се грижи и промишлява до последния ти дъх Бог, Който в лицето на бедните приема твоя дар. Ако пък нямаш нищо, а дяволът воюва против теб, като иска да направи душата ти сребролюбива, то ти не се стреми да събираш с неправда богатство и да крадеш чуждото. Защото, ако отхвърлиш злото внушение, това може да стане блага причина да бъдеш оправдан на Съда.

Ако пък дяволът разпалва в теб вражда против твоя брат, като възбужда в сърцето ти неукротима ярост, нетърпение, отмъстителност и неудържим стремеж към беззаконие, пази се да не паднеш в тази сляпа страст, която непрестанно гризе човека. Но принуждавай сърцето си към молитва за тези, които те оскърбяват, и веднага ще се скрият, победени от теб, злобата, ненавистта и всичко сродно и подобно на тях. Така са побеждавали тази страст всички, които са благоугодили на Господа. Изобщо, ако дяволът те подстрекава към нещо, веднага му се противопостави и му кажи: „Не, никога няма да стана толкова беззаконен изпълнител на твоите зли съвети!“ Защото — знай и помни — цялото зло, което нахлува в мислите ти всеки ден и час, посява в теб по древния си обичай сатаната, който се старее с хитрост тайно да измами твоите чувства и после да те хвърли в пропастта.

Но може би ти ще попиташ: „Ако дяволът вече е успял да посее в мен всички тези страсти, то какво да правя, след като съм обременен и притиснат от толкова много беззакония?" Кай се, брате, труди се в духовни подвизи и отново ще бъдеш въздигнат в предишното си състояние. Но ти ще кажеш: „Съмнявам се дали ще бъде прието моето покаяние, защото оскверних светото Кръщение и очерних богоизтъканата одежда". Възлюбени, знай, че си осквернен. Но покаяй се и аз твърдо вярвам, че ще бъдеш отново приет... Затова с упование се разкай и ще получиш прошка от Този, Който има власт на земята да прощава греховете.

„Но що е покаяние? — ще запиташ. — Аз нямам ясно понятие за него, понеже никога не съм се каял." Искаш ли да ти обясня в какво се състои то? — Не вкусвай неумерено храна, подобно на безсловесните; не се опивай всекидневно; обикни поста, сълзите; прилепи се по-силно към молитвата;.. Не слушай онези, които ти казват: „Каква полза има, ако цял ден се молиш?" Така дяволът учи някои да говорят, та съвсем да обезсили духа на молящия се. Защото този род — на страстите и демоните — с нищо друго не може да бъде изгонен, освен с молитва и истински пост (Мат. 17:21, Марк. 9:29)... Но аз ще ти докажа и по друг начин, че не трябва ни най-малко да се отчайваш за своето спасение. Ще ти разкажа случай от книгите на светците, прославили се със своето подвижничество.

Един достоен за удивление старец разказваше, че някой си брат бил побеждаван от демона на блуда до такава степен, че много често падал в този грях, но също толкова често умилостивявал Господа със сълзи и молитви. Обаче след покаянието, подтикван от навика, той отново падал в греха. Но веднага след падението отново отивал в църква и там, гледайки драгоценното и славно изображение на нашия Господ Иисус Христос, падал ничком пред него с горчиви

сълзи и говорел: „Господи, помилвай ме! Премахни от мен това страшно изкушение, защото съм побеждаван от него и жестоко съм нараняван, пленен от горчилката на удоволствието. Не мога аз, грешният, дори да погледна с дръзновение към Твоето свято изображение, о, Владико, и да видя медоточната красота на Твоето лице, та сърцето ми, като Те гледа, да се възвесели!" След тези думи той излизал от църквата и пак паднал в същата пропаст. Обаче и тогава не се отчайвал, но тичал отново в храма и, както всеки път, викал към човеколюбивия Господ. Така той правел много години — не преставал да греши, но не преставал и да се разкайва.

Веднъж този човек дал такъв обет пред милосърдния Бог: „Господи, отсега нататък Ти ми бъди поръчител в това, че повече никога няма да извърша този грях. Само, Благий, прости ми греховете, които съм извършил от началото досега". След като сключил такъв страшен договор с Бога, той пак съгрешил. Тук ясно се вижда неизказаното Божие човеколюбие и безкрайната Му благост, която търпеливо понасяла безмерните престъпления на брата и търсела с голямо милосърдие неговото покаяние, очаквайки той да възненавиди докрай греховния си навик. И трябва да се има предвид, че не година, не две, не три, но десет и дори повече години братът прекарал в такъв живот.

Виждате ли, възлюбени, безмерното търпение и безкрайното човеколюбие на Господа, как Той винаги проявява дълготърпение и милосърдие, понася отново и отново нашите ужасни беззакония? И то тогава, когато ние, жалките, се надсмиваме над Него! Тук може само да се изумяваме на богатството на Божието милосърдие: братът обещал пред Бога да не върши повече греха и скоро след това станал лъжец! Защото, излизайки от храма, той нарушил клетвата, извършвайки отново престъплението. Тук не може да не се удивим на безкрайната благост на човеколюбивия

Бог, която дори пренебрегнала думите на пророка: Ти ще погубиш всички, които говорят лъжа (Пс. 5:7 — по слав. прев.). Ще ви разкажа и какво станало по-нататък, но ви моля да слушате внимателно. Защото това не са неразбираеми думи, както често, слушайки друго поучение, вие се оплаквате, като казвате: „Понеже той говори непонятно, затова не можем да разберем“. Ето, сега и думите са прости и разказът е твърде полезен. Затова удвоете вниманието си.

Един ден, когато по лош навик отново се случило братът да съгреша, той пак отишъл в църквата. Имат право тези, които казват: навикът е като дълг. Ако някой привикне да греши, то греши и неволно, без да иска, принуждаван от навика като от заемодавец. И тъй, след като сторил греха, човекът бързо отишъл в храма, паднал ничком на земята, плачел, ридаел, стенел, умолявайки милосърдния Владика да се смили над него и да му подаде ръка за помощ, та да може той да изтръгне от себе си нечистотата на сладострастието. Когато братът се каел така, дяволът, като видял, че не постига никакъв успех, защото онова, което изплитал с греховете, съгрешаващият унищожавал с упованието си на Господа, безсрамно се явил пред очите на самия брат.

Като влязъл след него в църквата и застанал пред вратите, виждайки там брата да лежи ничком, облян в сълзи, той се обърнал към светото изображение на нашия Господ Иисус Христос и гръмко изревал: „Какво общо имаш Ти с мене, Иисусе Христе? Твоето състрадание е безкрайно! Ти ме побеждаваш и ме поваляш с Твоята безкрайна милост и безмерна благост. Защо приемаш този блудник, този нечист сластолюбец, омрачен и осквернен от главата до петите, който всекидневно Те лъже, подиграва се с Твоята власт и презира Твоето владичество, като изменя на словото на истината? Защо не го изпепелиш със страшна мълния, но дълготърпиш, чакаш го да се покае и му оказваш

снизхождение? Чували сме, че ще съдиш блудниците и прелюбодейците, обаче Ти не искаш да погубиш нито един грешник! Наистина, Ти си несправедлив Съдия и според желанието Си изопачаваш съда и скланяш очи към неправдата. Мене заради гордостта — такова незначително престъпление — Ти ме хвърли с главата надолу от небесата в преизподнята, без ни най-малко да ме пощадиш. А този лъжец, блудник, сластолюбец, пияница и ненаситник, щом падне пред Теб и започне да пролива сълзи, Ти милостиво скланяш към него ухото Си, кротко явяваш величието Си и бързаш да го помилваш! Защо ли Те наричат най-праведен Съдия? Виждам, че поради голямото Си милосърдие Ти също произволно гледаш на лице и в Твоя съд няма правда." Така говорел дяволът и то с такава голяма ярост, че от устата му излизал пламък. След като той, безумникът, млъкнал, от жертвеника се разнесъл глас, подобен на ехо от най-силни гръмотевици и дори още по-страшен от тях. Господ говорел към дявола така: „О, лукава и душегубителна змийо! Не си наситил, коварнико, своята злоба с това, че си погълнал целия свят, но и този, който прибегва към неизказаната милост на Моето добросърдечие, бързаш да грабнеш и погълнеш, ненаситнико! Или той има толкова грехове, че ти ги считаш за равни с пречистата Кръв, която Аз пролях на Кръста? Ето, Моите страдания, смърт и Кръв изходатайстваха снизхождение към неговите малки съгрешения. И самият ти не го прогонваш, когато той отново се връща към греха, а с радост го приемаш, надявайки се да го поробиш и да го завладееш за себе си. Та Аз ли, Който съм толкова благ, милостив и непостижим по милосърдие и Който съм заповядал на Моя ученик и апостол Петър да прощава седемдесет пъти на ден на оскърбилият го, няма да проявя пощада? Няма ли да го пожаля? Няма ли да го помилвам? Знай, щом той прибегне към Мен, няма да се отвърна от него, докато не го придобия. Защото за блудниците, за безаконниците, за грешниците се

разпънах, за тях прострях на Кръста пречистите Си ръце, та всеки, който иска спасение, да дойде и да се спаси. От никого няма да се отвърна, никого няма да прогоня от Своята благодат, макар някой и хиляда пъти на ден да идва при Мен и да си отива, и после отново да се връща при Мен. Защото дойдох да призова не праведниците, а грешниците към покаяние."

От този глас дяволът стоял като вцепенен и нямал сили да се помръдне и избяга. След това гласът продължил: „Чуй сега, прелъстителю, и за онова, в което ме обвиняваш. Праведен съм Аз и както намеря някого, според това го и съдя. Ето, Аз намерих този човек в покаяние, изповядване и праведност, понеже той лежи в нозете Ми и те е победил. Затова ще приема духа му и ще направя душата му да стане като на един от светците, понеже в продължение на толкова години той не се отчая за своето спасение, запазвайки твърда надежда на Моята благодат. А ти, душегубче, гледай славата на тази душа и се мъчи от завист и ревност!" Тогава братът, който лежал ничком, ридаещ и облян в сълзи, предал духа си Богу. И в същия миг Божие отмъщение във вид на изгарящ огън паднало свише върху сатаната и го погълнало, понеже той не се засрамил от Господа Бога.

Ето доказателство, че никога не бива да се отчайваме за спасението си! Достатъчен е дори само този пример, но искам да ви предложа, възлюбени, и друг, също така полезен, който ясно показва, че Бог не се отвърща от никого, стига човек да прибягва към Него. Ще ви предложа следния разказ от светоотеческите книги.

Един велик старец до такава степен победил демонските изкушения, че вече бил напълно свободен от мисловната бран и с очите си виждал и ангелите, и демоните: едните — как се стараят да помогнат за спасението на хората, а другите — как

ги тласкат към гибел. Този старец бил така велик и духовно извисен, че запазвал спокойствие, когато виждал нечистите духове. Често пъти дори ги укорявал и довеждал до гняв, напомняйки им приготвената за тях огнена геена. Стигнало се дотам, че тъмните демони разгласили помежду си за стареца, и като се събрали, решили никой от тях повече да не влиза в разговор с него. Това направили, понеже се боели да не би той да нанесе „вреда“ на някого измежду тях поради своето удивително безстрашие. Наистина, старецът, изпълнен с Всесветия Дух, бил достигнал богоподобие.

И тъй, когато подвижникът пребивавал в такава строгост, а демоните — в страх, един от тях казал на друг: „Брате Зерефер (така се наричал този демон), дали ако някой от нас, демоните, се разкае, Бог ще го приеме, или не? Кой знае това? Каж ми!“ Зерефер отговорил: „Искаш ли да отида при този велик старец, който не се бои от нас, и да разбере от него?“ „Иди — казал другият, — но внимавай, той е прозорлив, ще разбере лъжата ти, защото непременно ще запита своя Бог. Но все пак, иди. Може би ще успееш да изпълниш желанието си, а ако пък не — върни се.“

Тогава Зерефер отишъл при стареца и лицемерно започнал да плаче и риде пред него като човек. Бог, желаейки да покаже, че от никого не отвърща лицето Си, но приема всички, които прибегват към Него, този път не открил на светеца, че това е дявол, дошъл да го изкуси. Старецът го помислил за обикновен човек. Като го видял, казал му: „Кой си ти, човече? И какво се е случило с теб, че така горчиво плачеш и силно ридаш?“ „Отче свети! — отговорил дяволът. — Аз не съм човек, а зъл демон, понеже за такъв се считам поради множеството си грехове.“ Старецът, мислейки, че той от смирение нарича себе си демон, попитал: „Какво искаш от мене?“ Защото Бог все още не му откривал измамата. Демонът казал: „Нищо повече, освен това — да помолиш твоя Господ

Бог да ти открие дали ще приеме дявола, ако той се покае. Защото аз не съм приел кръщение и считам себе си за демон". Старецът отговорил: "Иди сега у дома си, а утре ела, за да ти кажа отговора".

Още същата вечер подвижникът, като издигнал светите си ръце, се молел на човеколюбивия Бог и говорел: „Владико, Господи, Благ и Милостиви, Който искаш всички човеци да се спасят и да достигнат до познание на истината! Чуй ме в този час и открий на мен, Твоя недостоеен раб, дали ще приемеш човек, който с греховете си е надминал и демоните." След тези думи на стареца, изведнъж пред него, блестящ като мълния, застанал ангел Господен и му казал: „Ето какво казва Господ: Защо молиш Моето Всемогъщество за един демон? Понеже той с хитрост дойде да те изкуси."

Старецът запитал: „Но защо Господ Бог не ми откри истината?" Ангелът отговорил: „Не се смущавай. Домостроителството на спасението изискваше да стане тъй за полза на грешниците — за да се открие неизказаното Божие човеколюбие и това, че Бог не отхвърля никого от прибягващите към Него, дори да дойде дявол или самият сатана, или който и да е друг от техния погибелен род. А също така, за да се разкрие непоклатното отчаяние на демоните. И тъй, когато изкусителят отново дойде при тебе, ти не го изобличавай веднага, но отначало му кажи: „Знай, че човеколюбивият Бог никога и по никакъв начин не се е отвърнал от когото и да е, дошъл при Него! И Той ми възвести, че ти можеш да бъдеш също простен, ако изпълниш онова, което ти заповядам." Когато той, като чуе това, попита в какво се състои заповедта, то ти му отговори: „Така ти заповядва Бог: зная те, кой си ти и откъде си дошъл, за да Ме изкусиш. Ти си древното зло, ти си непристъпната гордост. И как ще можеш да принесеш достойно покаяние? Но за да нямаш никакъв предлог за извинение в Съдния ден, чуй с какво

трябва да започнеш покаянието си. Господ ти казва така: три години прекарай на едно място, без да го напускаш, и ден и нощ, обърнат на изток, казвай: „Господи, помилвай мене, древното зло.“ Освен това по сто пъти казвай високо: „Помилвай мене, помрачения изкусител.“ Кажи му: „Когато изпълниш това с подобаващо смирение, тогава ще бъдеш причислен към Божиите ангели.“ Ако се съгласи да направи това, приеме покаянието му. Но знай, че древното зло не ще стане ново добро. А това, което ще се случи, ти запиши, та да не падат в отчаяние, онези, които желаят да се покаят. Нека от случилото се хората да придобият твърда увереност, че никога не трябва да се отчайват за спасението си.“

Като казал това, Божият ангел се възнесъл на небето. На другия ден рано сутринта идва дяволът и започва отдалеч да се преструва на плачещ човек и да моли за милост стареца. Но старецът не изобличил веднага неговия замисъл, а само в сърцето си говорел: „В лош час си дошъл, хищнико дяволе, отровни скорпионе, древно зло, тиранино, чудовище!“ След това му казал: „Знай, че молих Бога, както ти обещах. Бог ще приеме твоето покаяние, ако изпълниш онова, което Той ти заповядва като Всесилен и Вседържител.“ Демонът попитал: „Какво ми е заповядал?“ Старецът отговорил: „Заповяда да стоиш на едно място три години, като денем и нощем гръмогласно произнасяш по сто пъти такива думи: „Боже, смили се над мене, окаения.“ И пак по същия начин сто пъти: „Боже, помилвай мене, древното зло.“ И след това: „Боже, спаси мене, помрачения и проклетия.“ Ако направиш това, Бог ще приеме твоето покаяние и ще те причисли, както преди, към Своите ангели.“

Демонът Зерефер много се смял на тези думи на стареца и му казал: „Ако исках да се нарека окаян и древно зло, помрачен изкусител, тъмен и проклет, то щях да сторя това в самото начало и веднага бих се спасил. Но сега да нарека себе

си древно зло! Не, това е невъзможно! Защото днес аз съм покрит със слава. Всички ми служат, всички се боят и треперят от мене. Сега да се нарека окаян, изкусител и древно зло?! Не, старче, няма да сторя това. Аз, господстващият над всички грешници, да се превърна в смирено разкайващ се непотребен раб?! Не, старче, няма да стане това!" И изричайки тези думи, нечистият демон с грозен вик изчезнал. Старецът, като видял това, застанал на молитва и си рекъл: „Наистина, ангелът беше прав като каза, че древно зло няма да стане ново добро".

Всичко това, мои възлюбени, ви разказвам не случайно и не без цел, а за да узнаете голямата и неизказана милост и безкрайната благодат на Господа. Ако Бог е готов да приеме и дявола, стига той да се разкае, то колко повече ще приеме хората, които прибегват към Него и за които Той е пролял Кръвта Си. Защото, ако дяволът беше казал и направил онова, което чрез светия старец му беше заповядано, то Господ щеше да остане верен на Своето обещание и щеше да го приеме по неизказаната Си благодат. Но тъй като дяволът се надсмял над това повеление, то ще бъде осъден на най-жестоки мъки в деня на Съда, в деня, страшен за всички зли демони и още по-страшен за ония от тях, които със злобата си са надминали останалите. Бог по-строго ще накаже и тези хора, които постъпват по подобен начин, изкушавайки Господа.

И така, ако си грешник, кай се! Не искаш? Тогава ще се мъчиш в геената повече от самите демони, разбира се, ако не се погрижиш преди смъртта да свалиш от себе си бремето на своите грехове. Аз се боя, казваш ти, понеже мисля, че за мене няма спасение. Какво говориш, човече?! Когато блудстваш, нима Бог не може да те умъртви с мълния? Но Той и досега те чака, възлюбени, чака те да се вразумиш и, като се покаеш, да се очистиш от страстите си. Защото в каквото състояние

смъртта завари човека, в такава ще го и проводи (на Съда). Ако умреш като роб на дявола, ще бъдеш нещастен в бъдещия живот. А ако се освободиш от греха преди смъртта си, ще имаш блажен жребий в бъдещия век и ще отидеш при Господа.

Един много опитен монах, служейки 40 години на Бога, получил дар да възкресява мъртви и с благодатта на Светия Дух да изцелява всякакви болести и недъзи. Издигнат до такава степен на съвършенство, той се съблазнил и паднал в блуд и убийство. Но виж как чрез покаяние отново придобил предишните си дарования! Като се отвърнал от греха и се изправил духом от падението си, той започнал да се подвизавал в сълзи, молитви и пост и отново получил дара на чудотворство. Виждаш ли силата на покаянието? Виждаш ли дълготърпението на Вседържителя? По времето, когато този блажен монах се трудел в своя покаен подвиг, се случило бездъждие и настъпила невиждана суша. Целият народ постел, молел се и бодърствал, обаче нищо не можал да стори за себе си. Молели се подвижници, ходатайствали пастири, свещеници, монаси и миряни. Но Бог никого не послушал.

И какво станало? Силата на покаянието накрая била засвидетелствана свише. От Небето загърмел глас: „Няма да ви чуя, няма да ви чуя! Но отидете при Моя раб Яков, нека той се помоли и ще изпратя дъжд.“ И колко било поучително това за всички! О, ново чудо на покаянието! Сам Бог молел каещия се. Помоли се, казвал му, и Аз ще дам дъжд. Каещият се бил умоляван от Господа на всички, умолявали го и хората: „Кажки само дума, рабе Божи, кажи и дай на нас, изоставените, дъжд.“ Инокът, като чул това, се ужасил, понеже не се надявал покаянието му да бъде прието.

Виждаш ли смирението, което се родило от покаянието?! Този, който преди това паднал поради гордост и надменност,

прелъстявайки се от красотата на своята праведност, сега се възвеличил чрез покаянието. И тъй, народът го умолявал да се помоли, за да изходатайства дъжд, а той отказал, считайки себе си за недостоеен. Какво сторили тогава хората? Отново викнали към Господа и чули такъв отговор: „Ако не се помоли Моят раб, няма да ви помилвам!“ Тогава отново започнали с горчиви сълзи да умоляват праведника да се помоли. И щом той ги послушал — веднага, щом вдигнал ръцете си нагоре и почнал да моли Господа — веднага земята се изпълнила с преизобилен дъжд, така че и реките, които преди това били безводни, потекли и водните потоци дълго, дълго не могли да се усмирят.

Виждаш ли каква е славата на покаянието! Удивително е неговото действие. Затова нека и ние колкото се може по-скоро да пристъпим към покаянието, понеже то няма нищо равно, нищо подобно на себе си и друго толкова бързо средство за лекуване на душевните рани не съществува. Да започнем да се каем, докато сме живи. Защото покаянието ни е дарувано само в този живот, докато носим това смъртно тяло. В деня на Съда духовното бездействие в този живот ще причини ужасна скръб на онези, които приживе са дремали в греховен сън. И тъй, умолявам ви, възлюбени: нека се потрудим в духовни трудове и подвизи, нека чрез тях подчиним тялото на духа, та с усърдие и много усилия, като съберем в себе си добро и полезно за пътя към вечността, да преминем в безкрайния живот при Иисуса Христа, нашия Господ.

Нему слава и владичество сега, и всякога, и вовеки веков!
Амин.

Още от СВЕТИ АМФИЛОХИЙ ИКОНИЙСКИ:

ЩО Е ПОКАЯНИЕ?

Не вкусвай неумерено храна, подобно на безсловесните; не се опивай всекидневно; обикни поста, сълзите; прилепи се по-силно към молитвата;..

Ако си грешник, кай се! ... Аз се боя, казваш ти, понеже мисля, че за мене няма спасение. Какво говориш, човече?! Когато блудстваш, нима Бог не може да те умъртви с мълния? Но Той и досега те чака, възлюбени, чака те да се вразумиш и, като се покаеш, да се очистиш от страстите си. Защото в каквото състояние смъртта заvari човека, в такова ще го и проводи (на Съда). Ако умреш като роб на дявола, ще бъдеш нещастен в бъдещия живот. А ако се освободиш от греха преди смъртта си, ще имаш блажен жребий в бъдещия век и ще отидеш при Господа.

...

"Ако дяволът вече е успял да посее в мен всички тези страсти, то какво да правя, след като съм обременен и притиснат от толкова много беззакония?" Кай се, брате, труди се в духовни подвизи и отново ще бъдеш въздигнат в предишното си състояние. Но ти ще кажеш: "Съмнявам се дали ще бъде прието моето покаяние, защото оскверних светото Кръщение и очерних богоизтъканата одежда". Възлюбени, зная, че си осквернен. Но покай се и аз твърдо вярвам, че ще бъдеш отново приет... Има за теб спасение, има за теб покаяние! Само се откажи от робството на греха. Чрез нас Синът Божий ще ти отвори вратите на рая. Само се покай! Само се обърни към Бога!

...

Цялото зло, което нахлува в мислите ти всеки ден и час, посява в теб по древния си обичай сатаната, който се старае с хитрост тайно да измами твоите чувства и после да те хвърли в пропастта... Дяволът е безсрамен и

ПО ВСЯКАКЪВ НАЧИН ИЗКУШАВА ЧОВЕКА.

{{_LINK1_}}